

Horvat. Omenjenega dne so v njegovej rudi streljali in lomili kamenje pa niso zapazili, da je visoko nad njimi pečina poknila. Naenkrat se vtrga okolo 300 centov težek kos od pečine in padne ravno na gospodarja pa ga ni k priči zdobil. Kamen je bil na spodnji strani votel tako, da je ubogi g. Horvat pod njim ležal hudo ranjen pa ne ubit. Milo je zdihoval in prosil pomoči; toda 3 „binte“ bile so preslabe, kamen odvaliti. Morali so velik kos poprej odkrhniti; cele $\frac{3}{4}$ ure je trajalo, preden so nesrečnika izvlekli. Prišli so tudi č. g. župnik s sv. poslednjim oljem. Mož je bil še pri zavesti pa z ošesom, roko, nogo ni mogel več genoti ali kam krenoto. Čepina na glavi mu je bila počena, na prsih 25 ran, na hrbtu jednako, na desnici od lakta do pesti meso iztrgano z žilicami vred, le kite so ostale. V nedeljo je revež umrl zapustivši žalostno vdovo in 6 neoskrbljenih otrok. J. K.

Iz Dunaja. (Novo gospodarsko društvo slovensko.) Dne 20. junija t. l. ustanovil se je tukaj „agronomični odsek“, kot oddelek akademičnega društva dunajske „Slovenije“. Namen mu je, razpravljati stvari, spadajoče v poljedelsko in gozdarsko stroko s posebnim ozirom na slovenske dežele, ter se doseza ta namen s čitanjem in presojevanjem predavanj omenjenih strok v slovenskem jeziku. V izvršujoči odbor voljeni so sledeči gospodje: Jurij Kraigher, stud. forest. za predsednika; Valentin Oblak, stud. agr. za podpredsednika; Ferdo Svetek, stud. agr. za tajnika in Ferdo plem. Kleinmayr stud. forest. za blagajnika. Prva redna seja bila je 9. julija. Dnevni red je bil: 1. Čitanje zapisnika glede pogovorov o vstanovitvi tega odseka. 2. Poročilo predsednikovo. 3. Predavanje g. stud. agr. Val. Oblaka: „Kaj je naša naloga“ (kot slušatelj več poljedelske in gozdarske šole) v počitnicah. 4. Slučajni predlogi in interpelacije.

Iz Brašlovca. (Šolski svet — številjenje — reklamacije — letina.) Pretekli mesec je bila volitev za novi šolski svet. Izvoljeni so bili gg. Jak. Bohinc, dekan, Anton Voušek, Fr. Prislan, Anton Plaskan in Iv. Sirše, sami narodnjaki in naročniki „Slov. Gosp.“ — Pri letošnjem številjenju ljudstva smo v naši občini našli 2526 ljudi, 1197 moških in 1329 ženskih, 132 ženskih več, kakor moških. — Z reklamacijami smo imeli mnogo opravka, posebno posestniki vinogradov so skoraj od kraja reklamirali; čeravno je naš kraj že skoraj zadnji za vinograde in njih lega slani in mrazu izpostavljeni, so skoraj brez izjeme v II. in III. vrstni razred umeščeni bili. Letina pri nas prav lepo kaže, samo Bog nas varji pred točo ali drugo ujmo.

Od sv. Janža pri Dobrni. (Letina, šola.) Po njivah se letos za kmeta poprek ugodno kaže; žito je sicer večidel „ležalo“ vsled viharjev in naglega deževja, vendar posebne škode odtod ni bilo. Tudi z vinogradi smo po višjih legah prav

zavoljni; zdi se skoro, kakor da bi se na trsji ne čutili nasledki lanske toče. Sena nam je pa nenavadno veliko prirastlo; nek posestnik je rekel, da že 22 let gospodari, a toliko ga še nobeno leto ni dobil. — Lani smo že pretesno šolsko izbo raztegnili za nekoliko metrov. Ker je takrat učiteljska služba bila razpisana, mislili smo, da bo v popravljenem poslopju začela podučevati nova moč. Nek prosilec iz zgornjega Štajerja bi bil rad prišel k nam. V svojem priporočilnem pismu je povedal, da je vsled dolgoletnega službovanja v šolskih zadevah sicer dobro izurjen, samo da še slovenski ne zna, vendar ima upanja, da bi se totemu jeziku kmalu privadil! Ali na njegovo „napanje“, se ni bilo mogoče zanašati. To je bilo uzrok, da je še za eno leto tukaj ostal naš prejšnji gosp. učitelj, ki nas sedaj znova namenil zapustiti ter se preseliti v Šoštanje. Če bo se za izprazneno mesto oglasil prosilec, ki je tudi orgljavec, se ve da bi ustregel sebi in nam.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Stari Viljelm, nemški cesar biva zopet na avstrijskih tleh v Gostinskih toplicah. Pravijo, da se snide z našim cesarjem in da bo tudi Bismark zraven in shod toraj politično imeniten. Mogoče! Tudi italijanski kralj baje sili na Dunaj, da bi se z našim cesarjem pogovarjal. No, kakšni prijatelji Avstrije da so pruski Nemci in pijemonteški Lahji, to že dolgo vemo. — Sedaj je se izvedela cela zarota nemško-italijanska zoper Slované v Avstriji: spomladi so došli iz Spljeta v Dalmaciji italijanski liberalci pod vodstvom dr. Bajamontija na Dunaj v dogovore z nemškimi liberalci pod posredovanjem velikonemškega zijaka dr. Koppa. Sklenoli so Čebe, Slovence in Hrvate tako dražiti, da bodo ti razjarjeni začeli Nemce in Italijane pretepati, potem se pa mora nebo in zemljo pretresujoči krič zagnati: „glejte, Nemci in Italijani si na avstrijskih tleh niti življenja niso več slobodni. Ker pa Bismark in Garibaldi za tako upitje tanka ušesa nosita, zato ni dvoma, da se ustrašijo naposled celo svitli cesar in ministru Taaffeju dajo slovo in pokličejo zopet ustavoverske nemške liberalce“. Tako so sklenoli, toda le pri Čebih se jim je posrečilo nekoliko neredov in tepežev pouzročiti, Slovenci smo na klepetanje „Deutscher-Verein“ v Ptuiji tiho djali in ščuvanje nemških listov prezirali. Jednako storili so tudi Hrvatje v Spljetu. Tiho so djali, akopram so psi s slovanskimi barvami trobojnicami namazani po ulicah letali. To so tem laglje storili, ker je brbljavec dr. Bajamonti pred časom zaroto prevelikemu številu svojih ljudi izpovedal. Naposled je mirnost Slovanov tako razdražila Lahe, da so ti 10. julija grdo začeli razsajati tako, da jih je vojaštvo moralo iti poditi. Sedaj je pa vse jasno, vsa zarota razkrita, po naših časnikih objavljena. Vsakemu poštemu Avstrijanu se mora gnjusiti

takšna liberalna svojat, ki je pripravljena javni mir kaliti in celo Bismarka in Garibaldija na pomoč klicati. In s takšno berso držijo naši nemškutarji? Sram jih je slobodno in bi se naj poskrili. — Močno zavzelo je Slovence slišati, da se slovenski učitelji na učiteljski v Ljubljani branijo v vseh razredih pričeti slovenski prednášati, kakor je bilo jim zaukazano; zopet od drugih stranij slišimo, da mnogo učiteljev hlastno roke spenja po „Judeževih srebrnikih“, katere jim „Deutscher Schulverein“ ponuja. To so nepovoljna znamenja, katerih ne smemo prezirati. — Na Koroškem je poslanec in liberalec Stokert poslanstvo za deželni zbor odložil. Na njegovo mesto tiščijo liberalci nekšnega Götza! — Ogerski minister Tisza je obiskal svojo rojstno mesto Veliki Varadin ter razlagal, kako misli z naprejš vladariti: skrbeti boče za povzdigo poljedelstva, obrta, pomnoženje stez, železnic, zastran uprave naj ostane pri starem in glede na Hrvate je djal, da mora Reka ostati Magjarom. — Hrvati so sedaj veseli: dne 15. jul. so cesar zaukazali vojaško granico združiti s Hrvatsko in Slavonijo; Zagreb bil je razsvetljen zaradi tega! Čestitamo bratom Hrvatom k tej pridobitvi! — Za kat. nadškofa v Sarajevu imenovan je dr. Stadler, vseučilišni profesor v Zagrebu.

Vnanje države. Katoličani, konservativci na Bavarskem so pri volitvah zmagali ne samo na kmetih, ampak tudi v mestih. Tako še liberalci niso nikder propali — Ruski car odpravlja povsod nepotrebne stroške, pri vojaštvu pa tudi na lastnem dvoru, da bi dače zmanjšal. Tudi je ukazal carska zemljišča kmetskim srenjam v najem dati, ne pa špekulantom. — Srbski knez je 6 milijonov dinarjev vzel v zajem, da nakupi 100.000 novih pušek. — Bolgarski knez dobil je od njemu udane večine poslancev na 7 let neomejeno višjo oblast, da uredi deželo. — Turški sultan je sumljiv na vse strani: proti Rusom daje Bospor ob Črnem morju utrjevati, proti Francozom pošilja vojakov v Afriko. — Italijani so se nesramno obnašali v Rimu, ko je 3000 pobožnikov v noči od 12.—13. jul. spremljalo truplo rajnega papeža Pija IX. od sv. Peterske cerkve k sv. Lovrencu zunaj mesta, kder dobi stalno počivališče; besna druhal je spremljevalce napala s kamenjem, palicami in revolverji, okolo 30 ljudi je ranjenih, 1 duhovnik je mrtev ostal, s truplom Pijevim so druhali všli le, ker so vprežene konje v silni dir pogнали, policija pa je bolj s fakini držala. Papež so se pritožili pri vseh vladah rekoč: „kako da je sedaj jasno, da so papež jetnik italijanske vlade; ako nečejo se podati v smrtno nevarnost, ne smejo nikamor iz svoje palače.“ Glas o tej italijanske nesramnosti je vznemiril ves katoliški svet! — Francozi se laskajo španjolskim liberalcem in so iz Pariza iztirali Don Karlosa, kterega imajo konservativci za pravega kralja. V Afriki se je Francozom posrečilo po krvavej vojski vzeti mesto Sfaks. Arabov je palo blizu 1100. Voditelja

Bu-Ameme pa ne morejo uloviti. — Angleži upijajo o tajnej zvezi Bismarka s Francozi; pravijo tudi, da Italija Austriji ponuja, naj ta vzame Novi-pazar, Mitrovico in vso Macedonijo s Solunom vred Italiji pa naj prepusti Albanijo. Nekaj se zopet kuha!

Za poduk in kratek čas.

Nesrečni dnevi generala Szapary-ja v Bosni.

(Spisal po lastnej skušnji D. Živkov.)

III. Gradačac je po bregu in dolu rastreseno mestice z večjidel lesenimi bajticami. V dolu stanujejo kristijani šokavci ali latinci, kakor se oni sami zovejo. Cerkev imajo iz lesene hiše. Zvon visi na dveh sobah tik hiše, in se je danes po 4 letih prvokrat z njim zvonilo, ker dozdaj Turki niso dopuščali zvoniti. Kristijanske hiše so snažne, odprte ter nimajo visokih z deskami obitih dvorišč kakor turške po bregu. Turške hiše so po navadi enokatne. Trdnjava je podobna staremu zapuščenemu gradu. Za posadko je ostalo 1½ kompanije pešcev.

Dne 2. augusta nas pelja pot čez visoke hribe in globoke doline, ktere so večjidel obdelane, in s koruzo nasajene. Pot je hudo slaba, ker je enkrat naglo navzdol, da so morali vozači na dva kolesa zavirati, drugokrat pa je tako strmo šlo navzgor, da so kanonirji po 12 konj pred eno kanono zapregli. Ko so jo bili na breg zapeljali, pa so po drugo šli. Pri vsakem griči je stal kakov oddelek pešcev in so pomagali voze tišati. Do večera smo komaj do male Tinje dospeli. Zvedeli smo pa od kristijanov, da se turške čete v okolici klatijo, gotovo jih je bilo premalo, ker se niso upali našim stražam prikazati se.

Dne 3. augusta smo po še slabših potih in hujših bregih hodili in smo samo 7 kilometrov daleč na visok hrib, imenovan Viberovopolje, prišli. Tu sem videl prvega katoliškega duhovnika, to je moža v frančiškanskej obleki, s črno kapico na glavi, podobno turškim rudečim. Za pasom je imel molek v roki pa čibuk in brki pod nosom, ki bi staremu husarju sramote ne delale. Prišel je s svojimi ljudmi, ki so našim vozačem volov za priprago prignali. Celi dan je neizmerno lilo, da smo bili mokri, kakor miši. Proti večeru je nehalo deževati in smo v lepem bukovem logu se utaborili. Bile so take bukve, da smo trije eno komaj obsegli. Po noči so se nebeske vedre tako hudo izlivale, da smo mislili, da nas voda iz brega odnese. Prestali smo tisto noč take muke, kakor da bi bili v železje kratko vklenjeni. Ležalo nas je 6 pod enim kratkim vozom z glavami skupaj obnorni, eni od spredi, drugi od zadej. Noge smo kolikor mogoče skrčili, da jih nismo na dež držali. Obrniti se ni bilo prostora, akoravno je pod nas vode nateklo, da smo bili od